

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Libelli Cvivsdam Antverpiæ Nvper Editi Contra
Serenissimvm D. Ioannem ab Austria, Gubernatorem
generalem inferioris Germaniæ, qua parte conscientiæ, vt
vocant, libertas in eo requiritur, brevis & ...**

Lens, Jean de

Lovanii, 1578

Quartum aperit rationem vtilitatis, quia videlicet metu compressa & subacta primu[m] mala voluntas, postea suscepto veritatis & iustitiæ amore sanatur, & ex nolente volens efficitur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30345

rebus humanis legitimè præfunt, timeri ut
 Dei ministros oporteat. Si enim diuinitus
 est ordinata potestas sublimior, & si is qui
 potestati resistit, Dei resistat ordinationi, *Roma. 13.*
 iuxta doctrinæ Apostolicæ certissimam ve-
 ritatem, quisquis potestatem illam recte re-
 ueretur ac timet, is Deum ipsum in suo vi-
 cario metuat ac reuereatur necesse est. Eam
 ob rem Sapiens Deo ipsi subiunxit regem
 tanquam Dei ministrum, cum vtrumque
 metuendum esse præscriberet: Time, in- *Prover. 24*
 quit, fili mi, Dominum & regem, & cum ob-
 trectatoribus siue Dei, siue regum, ne com-
 miscearis; quoniam repente ab ijs confurgit
 perditio; & ruinam quam vterque afferat,
 quis nouit? Hinc & Beatus Petrus iubet *1. Petri*
 Christianos subiectos esse siue regi quasi *cap. 2.*
 præcellenti, siue ducibus tanquam ab eo
 missis, ad vindictam malorum, laudem verò
 bonorum. Quos igitur oporteat suspicere
 tanquam à Deo missos, eisdem quoque ab
 ijs qui deliquerint tanquam Dei ministros
 metui constat oportere. Quare si ad religio-
 nis conseruationem & propagationem di-
 uinitus incussus conducit terror, cur timor
 impediatur legitimæ, diuinaque ordinatione
 constabilitæ potestatis?

Nec sane dubium est, quin liberæ sit vo- *CAPVT*
 luntatis credere, omninoque perspicuum *IIII.*

A 5 est

est credere neminem inuitum posse: neque id quisquā incussis terroribus agit, nisi planè desipiat, vt credat aliquis vel inuitus. Verum ad hoc ipsum confert disciplina seuerior, vt multi ex nolentibus & inuitis fiant aliquando volentes. Quippe ad illius magni regis conuiuium, de quo scriptum est in

Lucæ 14. Euangelio, compelluntur quidem inuiti: sed in eo tamen postea reperiunt, quamobrem se latentur intrasse. Foris ergo inuenitur necessitas, sed nascitur inde voluntas: Et fœlix illa prorsus necessitas, quæ ad meliora compellit. Quid Saulo, cum minas cadesque spiraret in Christi discipulos, à religione Christiana fingi potest alienius? sed diuinitus adhibita compulsio fecit eum ex nolente volentem, ex persecutore propugnatores, ex lupo rapacissimo mansuetissimam ouem. Quæ nisi compulsio ac terroris esset utilitas, non prædictum esse per Prophetam legeremus fore, vt prius quidem piscatores, postea verò venatores

Hiere. 16. mitterentur: Mittam piscatores multos, dicit Dominus, & piscabuntur eos: & post hæc mittam eis multos venatores, & venabuntur eos de omni monte, & de omni colle, & de cauernis petrarum. Per varios sane montes errabundi vagantur hæretici, dum fide reiecta, superborum hominum diuersos sequun-

11
sequuntur errores. Nec iam ad eos capiendos mittendi piscatores: venatoribus hæreticorum feritas indiget. Venator enim sylvas cingit, sentes excutit, terroribus vndique multiplicatis cogit in retia. Piscator vero in mare retia mittit, quod incurret trahit: neque hic terror adhibendus est ad capiendum, sed esca ad alliciendum. Itaque piscatores Apostoli fuerunt, qui principes Christianos per quos cogere non habebant, sed omnibus salute veraque felicitate proposita, in Ecclesiæ retia pertraxere. At posteaquam fidelium crescente multitudine hominibus carnalibus abundare Ecclesia cœpit, multique ex his unitate violata, in montes, aut in colles profugerunt, aut in petrarum cavernas sese abdidere; tum venatoribus opus fuit, hoc est, terrenis principibus, qui terroribus percussos caperent, ac reuerti cõpellerent. Non est (opinor) fides vltionæ magis voluntatis, quam virtutis amor atque iustitiæ. Et tamen ad introducendam liberam charitatẽ, spiritus seruitutis in timore præcessit: omninoque ad id contulit veteris legis pædagogus suarum seueritate minarũ; vt accepto spiritu adoptionis filiorum, alacres currerẽt diuinorum mandatorum viam, qui prius coacti, seruorum more, suum officium faciebant.

Quid